

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 705/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Zmrzlina III s. r. o., Herľanská 547, Vranov nad Topľou, zastúpenej advokátkou JUDr. Monikou Ilčíšínovou, advokátska kancelária, Herľanská 547, Vranov nad Topľou, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4 C 8/2011-563 z 23. októbra 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3 Co 287/2015-591 z 1. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Zmrzlina III s. r. o. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. augusta 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Zmrzlina III s. r. o.,

Herľanská 547, Vranov nad Topľou (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 C 8/2011-563 z 23. októbra 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 287/2015-591 z 1. júna 2016, ktorou žiada vydať tento nález:

„1. Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod č. k. 3Co/287/2015 zo dňa 01. 06. 2016 a Okresný súd Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod č. k. 4C/8/2011 zo dňa 23. 10. 2014 porušili základné právo spoločnosti Zmrzlina III s. r. o., Herľanská 547, 093 03 Vranov nad Topľou, IČO: 46713883, podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 01.06.2016 č. k. 3Co/287/2015 a rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 23.10.2014 č. k. 4C/8/2011 a vec vracia Okresnému súdu Vranov nad Topľou na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti Zmrzlina III s. r. o., Herľanská 547, 093 03 Vranov nad Topľou priznáva náhradu trov konania v sume 303,16 Eur...“

2. Ako zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a jej príloh vyplynulo, sťažovateľka bola ako žalovaná účastníčkou konania pred okresným súdom sp. zn. 4 C 8/2011, v ktorom sa mesto Vranov nad Topľou ako žalobca (ďalej len „žalobca“) domáhalo pôvodne proti obchodnej spoločnosti ILaS REAL s. r. o., Družstevná 1, Nacina Ves (ďalej len „pôvodný žalovaný“), určenia vlastníckeho práva k pozemku KN – C parc. č. [REDAKOVANÉ] zastavané plochy a nádvoria o výmere 460 m² zapísaného na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ], k. ú. [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sporný pozemok“).

3. Žalobca v žalobe uviedol, že sporný pozemok bol ako národný majetok pôvodne súčasťou parc. č. [REDACTED] o výmere 1 679 m², ktorú ako celok zveril bývalý Mestský národný výbor Vranov nad Topľou hospodárskou zmluvou č. 14/HZ/1987 účinnou 1. mája 1987 do správy štátneho podniku Bukóza Vranov nad Topľou a pozemok bol zapísaný na LV č. [REDACTED]. Následne bola uzatvorená hospodárska zmluva č. 042/07/91 z 27. augusta 1998 parc. č. [REDACTED], ktorou bola parc. č. [REDACTED] o výmere 1 679 m² prevedená štátnym podnikom Bukóza Vranov nad Topľou na štátny podnik Bytové služby Vranov nad Topľou. Na zápis do katastra nehnuteľností bola táto hospodárska zmluva však predložená až 11. novembra 1993 štátnym podnikom Bytové služby v likvidácii (položka vykázaných zmien č. 492/93). Hoci predmetom prevodu hospodárskou zmluvou č. 042/07/91 z 27. augusta 1998 bola celá parc. č. [REDACTED] o výmere 1 679 m², a takto bol podaný i návrh na zápis do katastra nehnuteľností, pod položkou vykázaných zmien č. 492/93 bola zapísaná parc. č. [REDACTED]. Podlomenie parcely bolo do zmluvy dopísané rukou neznámou osobou bez vedomia a súhlasu štátneho podniku Bytové služby v likvidácii. Sporný pozemok s výmerou 460 m² vznikol rozčlenením pôvodnej parc. č. [REDACTED] o výmere 1 679 m² geometrickým plánom č. 242-313-24-92 vyhotoveným 30. januára 1991 (takto vznikli i parcely č. [REDACTED] a parc. č. [REDACTED]), pričom tento geometrický plán bol zavedený do mapových podkladov v období medzi uzatvorením hospodárskej zmluvy č. 042/07/91 z 27. augusta 1998 a jej predložením katastru nehnuteľností, čo však nemohlo mať žiadny vplyv na vlastníctvo pôvodného pozemku ani novovzniknutých pozemkov. Sporný pozemok mal ostať po zápise parc. č. [REDACTED] na iný list vlastníctva zapísaný na liste vlastníctva č. [REDACTED], k. ú. [REDACTED] v správe Bukóza, š. p., Vranov nad Topľou, avšak z tohto listu vlastníctva sa „stratil“ a opätovne zapísaný na tento list vlastníctva bol až na základe zadania č. 7/96 z 11. novembra 1996. V dôsledku transformácie štátneho podniku Bukóza na akciovú spoločnosť Bukóza, a. s., bola táto zmena zapísaná na list vlastníctva č. [REDACTED], rovnako ako aj vyhlásenie vkladateľa Bukóza, a. s., o vložení majetku do obchodnej spoločnosti BUKOCEL, a. s., Hencovce, ktoré obsahovalo i sporný pozemok, ktorý bol zapísaný na liste vlastníctva [REDACTED]. Následne bolo vlastnícke právo k spornému pozemku prevedené na obchodnú spoločnosť CD, a. s., Herlianska 547, Vranov nad Topľou, a sporný pozemok bol zapísaný na liste vlastníctva č. [REDACTED]. Pozemok bol ďalej predmetom viacerých prevodov kúpnyimi zmluvami a ako jeho vlastníak bol

zapísaný pôvodný žalovaný. Nebyť pozmenenia hospodárskej zmluvy č. 042/07/91 z 27. augusta 1998 neznámou osobou bol by vlastníkom celého pozemku parc. č. [REDACTED] o výmere 1 679 m² (resp. všetkých troch z tohto pozemku vzniknutých parciel, a to parc. č. [REDACTED], parc. č. [REDACTED] a parc. č. [REDACTED]) štátny podnik Bytové služby. V zmysle zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“) by prešiel sporný pozemok z vlastníctva Československého štátu (keďže bol v správe subjektu, ku ktorému zriaďovateľská funkcia prešla na žalobcu a nachádzal sa na území mesta Vranov nad Topľou) do vlastníctva žalobcu. Z rovnakého dôvodu sa nikdy vlastníkom sporného pozemku nemohol stať žiaden zo subjektov, od ktorých odvodzuje vlastnícke právo pôvodný žalovaný.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 4 C 8/2011-465 z 15. januára 2013 žalobe vyhovel.

5. Proti tomuto rozsudku podal pôvodný žalovaný odvolanie, ktorým navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. V odvolaní poukázal na to, že pred okresným súdom sa viedlo konanie sp. zn. 4 C 128/2011, v ktorom sa spoločnosť BRILANT, a. s., ako žalobca proti ILaS REAL, s. r. o. (pôvodnému žalovanému v konaní sp. zn. 4 C 8/2011), domáhala určenia vlastníckeho práva okrem iného aj k spornému pozemku s odôvodnením, že od kúpnej zmluvy z 15. januára 2008, ktorou previedla vlastnícke právo k viacerým nehnuteľnostiam (medzi nimi k i spornému pozemku), odstúpila pre nezaplatenie kúpnej ceny. Okresný súd rozsudkom č. k. 4 C 128/2011-94 z 27. marca 2012 určil, že vlastníkom sporného pozemku je spoločnosť BRILANT, a. s., a to k 15. januáru 2008. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 5. júna 2012. Napriek tomu účastníkom konania pod sp. zn. 4 C 8/2011 spoločnosť BRILANT, a. s., nebola. Ďalej pôvodný žalovaný v odvolaní poukázal na to, že v čase uzatvorenia hospodárskej zmluvy č. 042/07/91 z 27. augusta 1991 už bol účinný zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o veľkej privatizácii“), ktorý v § 45 ods. 1 zakazoval subjektom spadajúcim pod režim tohto zákona (teda aj Bukóze, š. p.) uzatvárať zmluvy o prevodoch vlastníctva majetku, ku ktorému majú právo hospodárenia mimo obvyklého hospodárenia. Preto hospodárska zmluva č. 042/07/91 z 27. augusta 1991, od ktorej odvíja svoje tvrdené

právo žalobca, je absolútne neplatná a štátny podnik Bytové služby sa nikdy nemohol stať vlastníkom parc. č. [REDAKOVANÉ] (a ani jednotlivých z nej vytvorených pozemkov), a z tohto dôvodu nemohlo ani na žalobcu prejsť vlastníctvo k spornému pozemku podľa zákona o majetku obcí.

6. Krajský súd rozsudkom č. k. 3 Co 167/2013 z 18. decembra 2013 rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 8/2011-465 z 15. januára 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Po tom, ako sťažovateľka uzatvorila ako kupujúca 18. decembra 2013 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol sporný pozemok a bola zapísaná ako jeho výlučný vlastník, na návrh žalobcu bola pripustená zámena účastníkov na strane žalovaného a sťažovateľka sa stala novou žalovanou.

8. Okresný súd vo veci znova rozhodol rozsudkom č. k. 4 C 8/2011-563 z 23. októbra 2014 žalobe znova vyhovel a určil, že vlastníkom sporného pozemku je žalobca. Vychádzal z toho, že sporný pozemok nebol predmetom privatizácie štátneho podniku Bukóza Vranov nad Topľou, čo bolo preukázané listinnými dôkazmi predloženými okresnému súdu Fondom národného majetku Slovenskej republiky. Z tohto dôvodu nemohol byť sporný pozemok vložený ani do akciovej spoločnosti Bukóza. Pokiaľ dochádzalo k ďalšiemu nakladaniu s týmto pozemkom, je potrebné zohľadniť zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, než má sám. Z tohto dôvodu vlastnícke právo k spornému pozemku nemôže svedčiť sťažovateľke. Naopak, boli zistené skutočnosti preukazujúce vlastnícke právo žalobcu. Listinnými dôkazmi boli preukázané tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe a najmä z delimitačného protokolu o odovzdaní základných prostriedkov (bytoviek) zapísaných okrem iného na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ] vyplynulo, že tieto boli podľa zákona o majetku obcí odovzdané z majetku Československého štátu do majetku žalobcu. Okresný súd ďalej vychádzal z toho, že hospodárska zmluva č. 042/07/91 z 27. augusta 1998 bola zmenená neznámou osobou dopísaním podlomenia parcely. Za nedôveryhodnú pre vnútorné rozpory považoval okresný súd výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] o tom, že sporné podlomenie bolo rukou dopísané do hospodárskej zmluvy už v čase jej podpisu. Ani z obsahu katastrálneho spisu

nevyplynulo, že by medzi zmluvnými stranami došlo k dohode o zmene predmetu tejto hospodárskej zmluvy, resp. o vykonaní opravy tejto zmluvy. Okresný súd z toho vyvodil záver, že v dôsledku protiprávneho konania neznámej osoby došlo k neskorším pochybeniam a nezrovnalostiam vedúcim k tomu, že žalobca nebol zapísaný ako vlastník (aj) sporného pozemku.

9. Sťažovateľka podala proti tomuto rozsudku odvolanie, ktorým navrhla rozsudok okresného súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Poukázala na to, že okresný súd sa najmä nevysporiadal s jej argumentáciou, podľa ktorej v čase uzatvorenia hospodárskej zmluvy č. 042/07/91 z 27. augusta 1991 už bol účinný zákon o veľkej privatizácii, v dôsledku čoho štátny podnik Bukóza nemohol platne hospodársku zmluva č. 042/07/91 z 27. augusta 1991 uzatvoriť, a už len preto sa štátny podnik Bytové služby nikdy nemohol stať vlastníkom sporného pozemku, a preto ním nemôže byť ani žalobca.

10. Krajský súd rozsudkom č. k. 3 Co 287/2015-591 z 1. júna 2016 rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

11. Rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 8/2011-563 z 23. októbra 2014 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 287/2015-591 z 1. júna 2016 nadobudol právoplatnosť 4. júla 2016.

12. Sťažovateľka sťažnosť doručenu ústavnému súdu na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 8/2011-563 z 23. októbra 2014 a rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 287/2015-591 z 1. júna 2016 odôvodnila tým, že tieto rozhodnutia sú svojvoľné, arbitrárne a neakceptovateľné. Všeobecné súdy dospeli v podstate k záveru, že ak katastrálny úrad zapísal na list vlastníctva štátneho podniku Bytové služby parc. č. [REDACTED], došlo k pochybeniu katastrálneho úradu, pretože zapísaná mala byť par. č. [REDACTED]. Takémuto záveru však nenasvedčujú viaceré okolnosti, naopak, postup katastrálneho úradu bol správny a zákonný. Predmetom hospodárskej zmluvy č. 042/07/91 z 27. augusta 1991 bola totiž

aj budova (obytný dom), ktorá stojí práve na parc. č. [REDACTED]. Ak by mala byť predmetom prevodu celá parc. č. [REDACTED], potom by predmetom bol aj komplex ďalších troch budov stojacich na nej, ktoré boli predmetom dražby v novembri 1991, ktorý stojí práve na spornom pozemku. Ostatne, ak by aj katastrálny úrad pri zápise pochybil, je to chyba štátneho orgánu, a nie sťažovateľky, resp. jej predchodcov, ktorí konali v dôvere v zápis údajov v katastri, o ktorých platí, že sú hodnoverné, kým sa nepreukáže opak. Žalobca sa už v roku 2006 pokúšal dosiahnuť obdobnú „opravu“ zápisu vo vzťahu k spornému pozemku žiadosťou o opravu chyby v katastrálnom operáte, jeho žiadosť bola ale zamietnutá. Všeobecné súdy nevzali do úvahy ani celkový obsah žiadosti z 11. novembra 1993 o zápis hospodárskej zmluvy č. 042/07/91 z 27. augusta 1991 – z tejto je zrejmé, že jej predmetom bol zápis práv k deviatim obytným domom a deviatim parcelám, na ktorých tieto domy stoja. Z tejto žiadosti teda vyplýva, že vo vzťahu k pozemkom, predmetom prevodu boli iba pozemky pod bytovými domami. V tejto žiadosti boli rukou dopisované podlomenia aj vo vzťahu k iným parcelám, na ktorých bytové domy stáli (napr. parc. č. [REDACTED], parc. č. [REDACTED]). Z toho je zrejmé i to, že žalobca vedel, že bez dopísania podlomenia nemôže byť zápis vykonaný. Navyše, všeobecné súdy sa nevysporiadali dostatočne s právoplatným rozsudkom č. k. 4 C 128/2011-94 z 27. marca 2012, ktorým okresný súd určil, že vlastníkom sporného pozemku je spoločnosť BRILANT, a. s., a to k 15. januáru 2008. Navyše, od času nadobudnutia sporného pozemku spoločnosťou BUKOCEL a. s. (kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený 25. júla 1997) do podania žaloby na okresnom súde 5. januára 2011 uplynulo viac než trinásť rokov, počas ktorých všetci zapísaní vlastníci boli dobromyseľní v držbe. V dôsledku týchto všetkých pochybení došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces. K porušeniu základného práva na vlastníctvo sťažovateľky došlo tým, že bola zbavená vlastníctva k predmetu sporu.

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

15. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Sťažovateľka namieta porušenie týchto svojich základných práv:

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

18. Ako zo sťažnosti sťažovateľky vyplýva, k porušeniu týchto základných práv malo dôjsť jednak rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 8/2011-563 z 23. októbra 2014 a jednak rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 287/2015-591 z 1. júna 2016.

19. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky postupom a rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 8/2011-563 z 23. októbra 2014 ústavný súd poznamenáva, že v citovanom čl. 127 ods. 1 in fine ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 8/2011-563 z 23. októbra 2014 bolo prípustné odvolanie (ktoré sťažovateľka i podala) a na jeho základe odvolací súd bol oprávnený, ale aj povinný poskytnúť základným právam alebo slobodám sťažovateľky ochranu v prípade zistenia, že okresný súd svojím postupom alebo rozhodnutím do nich zasiahol. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

20. Odlišná je situácia vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 3 Co 287/2015-591 z 1. júna 2016. Právomoc ústavného súdu na jeho preskúmanie daná je, avšak ústavný súd považuje sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú.

21. Sťažovateľka tvrdí, že rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 287/2015-591 z 1. júna 2016 došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že tento rozsudok je svojvoľný, arbitrárny a ústavne neakceptovateľný, pretože krajský súd svoje rozhodnutie riadne nezdôvodnil, vec nesprávne právne posúdil a nezistil riadne skutkový stav, keď nevzal do úvahy všetky dôkazy, resp. tieto nesprávne vyhodnotil. K namietanému porušeniu základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľky malo dôjsť tým, že bola zbavená majetku, ktorý bol predmetom konania.

22. Krajský súd rozsudok č. k. 3 Co 287/2015-591 z 1. júna 2016 odôvodnil takto:

«Predmetom tohto konania je určenie vlastníckeho práva k pozemku s parc. č. [REDAKOVANÉ] - zastavané plochy a nádvoría o výmere 460 m² zapísaného na LV č. [REDAKOVANÉ], k. ú. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sporný pozemok“). Stranami nie je rozporované to, že podľa hospodárskej zmluvy č. 14/HZ/1987 účinnej od 01. 05. 1987 bola bývalým Mestským národným výborom vo Vranove nad Topľou prevedená správa národného majetku vrátane pozemku vtedy EN č. [REDAKOVANÉ] vo výmere 1 679 m² do správy štátneho podniku Bukóza. Následne dňa 27. 08. 1991 bola uzatvorená hospodárska zmluva č. 042/07/91, ktorou bol

pozemok s parc. č. ■■■■ prevedený zo štátneho podniku Bukóza na štátny podnik Bytové služby. Hospodárska zmluva zo dňa 27. 08. 1991 č. 042/07/91 bola predložená na zápis do katastra nehnuteľnosti až dňa 11. 11. 1993 právnym predchodcom žalobcu, štátnym podnikom Bytové služby v likvidácii. Do katastra nehnuteľnosti bola zapísaná pod položkou výkazu zmien č. 492/93. Pri zápise pozemku parc. č. ■■■■ do katastra nehnuteľnosti bolo uvedené podlomenie parcely č. ■■■■, ktoré podľa tvrdenia žalobcu nevykonal právny predchodca žalobcu, ale neznáma osoba, ktorá v rozpore s vôľou a s prejavovým záujmom účastníkov hospodárskej zmluvy zo dňa 27. 08. 1991 učinila v nej prepis tak, že v nej bolo rukou dopísané k celému pozemku s parc. č. ■■■■ podlomenie parcely, teda označenie ako parcela č. ■■■■. V priebehu konania sa nepodarilo hodnoverne preukázať kto a kedy vykonal toto podlomenie parcely č. ■■■■. Hospodárska zmluva zo dňa 27. 08. 1991 tak ako ju v konaní predložil žalobca (č. l. 9 spisu) obsahovala, že predmetom prevodu je bytová jednotka ■■■■ a parcela č. ■■■■, teda bez podlomenia. V tejto súvislosti je potrebné vychádzať z odôvodnenia rozhodnutia o oprave chyby v katastrálnom operáte vydaným Správou katastra Vranov nad Topľou dňa 10. 12. 2010 sp. zn. X 27/2010 (č. l. 20 spisu). Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia o oprave chyby v katastrálnom operáte v období medzi uzatvorením hospodárskej zmluvy zo dňa 27. 08. 1991 a jej zápisom do katastra nehnuteľnosti, bol do mapových podkladov zavedený geometrický plán č. 242-313-24-92 (č. l. 8 spisu), ktorým bola parcela č. ■■■■ rozdelená na parcely č. ■■■■, ■■■■ a ■■■■. Geometrický plán č. 242-313-24-92 zo dňa 30. 01. 1991, overený Krajskou správou geodézie a kartografie v Košiciach zo dňa 07. 02. 1992 (č. l. 8 spisu) slúžil ako podklad k vydraženiu budovy obchodného komplexu so súp. č. 1783 stojaceho na pozemku parc. č. ■■■■. Tento komplex troch obchodných predajní stojacich na pozemku parc. č. ■■■■ vydražil v novembri 1991 ■■■■, ktorý po dražbe požiadal katastrálny úrad o zápis obchodného komplexu troch predajní, t. j. budovy so súp. č. ■■■■ do katastra nehnuteľností. Vydražená budova so súp. č. ■■■■ bola do katastra nehnuteľnosti až týmto geometrickým plánom č. 242-313-24-92 zapísaná na pozemok parc. č. ■■■■, vedená na LV č. ■■■■ v prospech vlastníka ■■■■ bez pozemku. Z uvedeného teda vyplýva a svedčí tomu aj hospodárska zmluva z č. l. 9 spisu, že v čase uzatvárania hospodárskej zmluvy č. 042/07/91, t.j. ku dňu 27.08.1991 parcela č. ■■■■ nebola podelená, existovala ako celok s parc. č. ■■■■, na ktorej stála vydražená budova. Až zápisom

vydraženej budovy do katastra nehnuteľnosti došlo prvýkrát v katastri nehnuteľnosti k označeniu pozemku s parc. č. ■■■■■, na ktorom stojí budova so súp. č. ■■■■■. Vydražená budova súp. č. ■■■■■ stojaca na pozemku parc. č. ■■■■■ bola zapísaná na LV č. ■■■■■, k. ú. ■■■■■.

Skutočnosť, že hospodárskou zmluvou č. 042/07/91 zo dňa 27.08.1991 sa prevádzal celý pozemok, parc. č. ■■■■■ svedčí aj to, že Katastrálny úrad v Košiciach až na základe zadania č. 7/1996 zo dňa 11. 01. 1996 opravil závady zistené v položke vykázanych zmien 51/92 a 138/92, kat. úz. ■■■■■ na LV č. ■■■■■ a LV č. ■■■■■. Z odôvodnenia zadania č. 7/96 vyplýva, že „po prešetrení listín v položke vykázanych zmien 51/92 a delimitačného protokolu pod položkou vykázanych zmien 138/92 je potrebné opraviť vlastníctvo u parciel č. ■■■■■ ponechať na LV ■■■■■, doplniť súp. č. ■■■■■, parcela č. ■■■■■ pozemok dať na LV ■■■■■ a budova ostáva na LV ■■■■■, parcelu č. ■■■■■ dať na LV ■■■■■ a doplniť súp. č. ■■■■■“ (č. l. 12 spisu).

O tom, že pozemok parcela č. ■■■■■ bola hospodárskou zmluvou č. 042/07/91 zo dňa 27. 08. 1991 prevádzaná v celosti a nielen jej časť ako pozemok s parc. č. ■■■■■ svedčí aj skutočnosť, že pozemok parcela č. ■■■■■ ako celok nebol predmetom privatizácie. Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku SR dňa 20. 03. 1992 pod č.j. 81/92 vydalo rozhodnutie o schválení privatizačného projektu štátneho podniku Bukóza Vranov nad Topľou. Privatizačný projekt registrovaný pod č. 82 bol schválený a základné údaje schváleného privatizačného projektu boli nasledovné:

1. Do privatizácie podľa tohto projektu vstúpil celý štátny podnik Bukóza Vranov nad Topľou.

2. Spôsob privatizácie podľa jednotlivých privatizačných výstupov - založenie akciovej spoločnosti (č. l. 130 spisu).

Uvedené rozhodnutie slúžilo ako doklad Fondu národného majetku SR na vykonanie úkonov spojených s realizáciou privatizačného projektu a bolo podkladom, na základe ktorého zrušil zakladateľ štátneho podniku, resp. vyčlenil časť majetku z existujúceho štátneho podniku. Z predloženej komplexnej dokumentácie Fondu národného majetku SR je zrejماً špecifikácia nehnuteľnosti vložených do majetku akciovej spoločností Bukóza. Ako vyplýva z Doplnku k privatizačnému projektu štátny podnik Bukóza, Vranov nad Topľou, parcela č. ■■■■■ bola pred začatím privatizácie hospodárskou zmluvou

prevedená zo štátneho podniku Bukóza na štátny podnik Bytové služby, Vranov nad Topľou. Uvedený dôkaz „Doplnok k privatizačnému projektu štátneho podniku Bukóza Vranov nad Topľou“ (č. 1. 299 - 302 spisu) nepochybne svedčí o tom, že pozemok s parcelným č. ■■■■ ku dňu rozhodnutia o privatizácii nebol vlastníctvom štátneho podniku Bukóza, a preto nemohol byť ani vložený ako celok do akciovej spoločnosti Bukóza.

Z týchto vyššie uvedených dôvodov odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v prospech žalobcu existujú skutočnosti potvrdzujúce jeho vlastnícke právo k spornému pozemku. Predmetný pozemok, ku ktorému patrilo právo hospodárenia štátnemu podniku Bytové služby Vranov nad Topľou prešiel z majetku štátu do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádza (ust. § 2 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí). Preto vlastnícke právo k predmetu sporu svedčí v prospech mesta Vranov nad Topľou.

Ďalej odvolací súd poukazuje na rímskoprávnou zásadu *nemo plus iuris transfere potest quam ipse habet* (nikto nemôže previesť na iného viac práv ako má sám). Inak povedané, ani existencia platnej zmluvy medzi prevodcom a nadobúdateľom nemôže spôsobiť prevod vlastníckeho práva na nadobúdateľa, ak prevodca sám nebol vlastníkom. Vzhľadom k tomu, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že spoločnosť Bukóza a. s. nebola vlastníkom spornej nehnuteľnosti, preto túto nemohla vložiť do akciovej spoločnosti Bukocel, a. s. Hencovce. Z tohto dôvodu ani ďalší nadobúdatelia (vrátane žalovaného) sa nemohli stať vlastníkmi spornej parcely.

Žalovaný v odvolaní namietal, že hospodárska zmluva č. 042/07/91 z roku 1991 je absolútne neplatná s poukazom na ust. § 45 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby. K uvedenému odvolací súd uvádza, že hospodárska zmluva č. 042/17/91 o prevode práva hospodárenia s národným majetkom bola uzatvorená v zmysle ust. § 347 zákona č. 109/1964 Zb. Hospodárskeho zákonníka, podľa ktorého hospodárska zmluva musí obsahovať: a) určenie prevádzaného majetku, b) určenie dňa prevodu, e) výšku odplaty alebo dohodu o bezplatnosti prevodu; to však neplatí, pokiaľ je prevod podľa právneho predpisu bezplatný. Hospodárska zmluva vzniká dohodou organizácií o náležitostiach uvedených v odseku 1. Právo hospodárenia prechádza dňom učeným v zmluve. Z hospodárskej zmluvy č. 042/07/91 vyplýva, že táto obsahovala všetky zákonom predpísané náležitosti a bola uzatvorená v zmysle platného právneho predpisu. Odvolacia námietka žalovaného nebola dôvodná. ...

Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii žalovaného odvolací súd poukazuje na ust. § 159a O. s. p., v zmysle ktorého, výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti, o neplatnosti právneho úkonu, ktorým sa nakladalo s nehnuteľnosťou, prípadne o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre účastníkov zmluvy, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k dotknutej nehnuteľnosti a ktorý bol podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola vykonaná poznámka o tomto súdnom konaní. Z aktuálneho výpisu z listu vlastníctva č. [REDAKOVANÉ] kat. úz. [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ] vyplýva, že ako vlastník spornej nehnuteľnosti je pod B13 zapísaná spoločnosť MEDOVNÍK XIV s. r. o. v 1/1 a to na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod V 173/2016 z 01. 03. 2016. Zároveň z LV č. [REDAKOVANÉ] vyplýva, že vo veci bola vyznačená poznámka pod č. P 198/2011 - 285/11 podľa uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou o vlastníckom práve pod sp. zn. 4C 8/2011. Preto napriek skutočnosti, že v súčasnej dobe je ako vlastník spornej nehnuteľnosti vedená iná osoba ako žalovaný, nebolo potrebné rozhodovať o zámene účastníka konania na strane žalovaného. Výrok právoplatného rozsudku je voči nadobúdateľovi záväzný bez potreby viesť proti nemu osobitné súdne konanie.»

23. Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

24. Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne

a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v konaní nastolil.

25. Rozsudok krajského súdu vysvetlil ako krajský súd dospel k záveru o nevyhnutnosti potvrdiť rozsudok okresného súdu, pretože zistil jeho vecnú správnosť. Rovnako tak je z rozsudku krajského súdu zrejmé, ako sa vysporiadal s tými z argumentov sťažovateľky uvedenými v odvolaní, ktoré mali pre rozhodnutie podstatný význam. Krajský súd po tom, ako dôsledne zhrnul skutkový stav veci s odkazom na jednotlivé pre vec rozhodujúce dôkazy, dospel k záveru o existencii vlastníckeho práva žalobcu a uviedol i dôvody, pre ktoré považuje za vylúčené, aby vlastníctvo k spornému pozemku svedčilo sťažovateľke. Osobitne sa krajský súd zaoberal aj posúdením platnosti hospodárskej zmluvy č. 042/07/91 z roku 1991, pričom vychádzal z toho, že bola uzatvorená podľa § 347 Hospodárskeho zákonníka. Pokiaľ sťažovateľka v odvolaní namietala nesprávne vyhodnotenie výpovede svedka [REDACTED], riaditeľa Bytových služieb, š. p., Vranov nad Topľou, v čase uzatvorenia hospodárskej zmluvy č. 042/07/91, tu krajský súd za rozhodujúce považoval to, že sám tento svedok poprel, že by dopisoval podlomenie k parcele č. [REDACTED], toto dopísanie podľa názoru svedka urobil zamestnanec geodézie, z čoho je zrejmé, že svedok ako štatutár neprejavil vôľu, aby predmetom hospodárskej zmluvy bola parcela č. [REDACTED]. Krajský súd zohľadnil existenciu riadne podpísanej zmluvy s uvedeným predmetom prevodu ako parc. č. [REDACTED], t. j. bez podlomenia (čl. 9 spisu), z čoho je zrejmé, že pôvodne predmetom prevodu mala byť celá parcela.

Odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

26. Druhým dôvodom porušenia sťažovateľkou označených základných práv rozsudkom krajského súdu malo byť nedostatočné zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci, v dôsledku čoho podľa presvedčenia sťažovateľa je rozsudok krajského súdu svojvoľný a arbitrárny.

27. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

28. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

29. Ústavný súd považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

30. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové

a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavný súd poukazuje i na skutočnosť, že nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov.

Zohľadniac dôvody rozhodnutia krajského súdu vo veci sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie krajského súdu nie je založené na takom výklade aplikovaných ustanovení, ktoré by poprelo ich účel a zmysel.

31. Ústavný súd však považuje za potrebné zaujať stanovisko k sťažovateľkou osobitne v ústavnej sťažnosti použitému argumentu, ktorým bol poukaz na rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 128/2011-94 z 27. marca 2012 vydaný v konaní o žalobe spoločnosti BRILANT, a. s., proti ILaS REAL, s. r. o., o určenie vlastníckeho práva, ktorý nadobudol právoplatnosť 5. júna 2012. Ani ústavný súd sa nestotožňuje s názorom, že účinky tohto rozsudku majú právny význam pre závery všeobecných súdov vo veci sťažovateľky. Je to tak nielen v dôsledku predmetu konania vo veci sp. zn. 4 C 128/2011 vyjadreného v dôvodoch žaloby (potreba vyriešenia otázky vlastníckeho práva žalobcu BRILLANT, a. s., po jeho odstúpení od zmluvy), ale najmä s ohľadom na okruh účastníkov, ktorý je v oboch konaniach odlišný, pričom nemožno konštatovať ani to, že by účastníci konania boli právnymi nástupcami v postavení vlastníkov sporného pozemku. Za tejto situácie účinky rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 128/2011-94 z 27. marca 2012 sa na žalobcu vo veci sťažovateľky nevzťahujú a jeho existencia nepredstavuje ani prekážku pre vedenie konania vo veci sťažovateľky. Pre úplnosť je potrebné dodať i to, že táto argumentácia sťažovateľky nebola súčasťou jej odvolania z 10. februára 2015, o ktorom rozhodoval krajský súd.

32. Ústavný súd je preto toho názoru, že v prípade sťažovateľky nemožno považovať závery rozsudku krajského súdu za také, ktoré by boli zjavne neodôvodnené alebo

arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie sťažovateľkou označených základných práv alebo slobôd.

Na základe toho ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť na porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru podaná proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 287/2015 a jeho rozhodnutiu z 1. júna 2016 je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol.

33. Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu týmto rozsudkom krajského súdu, ústavný súd poukazuje na svoj záver vyslovený vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu. V situácii, keď ústavný súd nezistil v súvislosti s rozhodnutím krajského súdu porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu, považuje ústavný súd za vylúčené, aby rovnakým rozhodnutím krajského súdu mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na vlastníctvo.

Vzhľadom na uvedené odmietol ústavný súd i túto časť sťažnosti sťažovateľky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2016